

**Sokndal
kommune**

Saksbehandler: Rådmann Dag Sørensen
ArkivsakID.: 09/1138
Arkivkode: FE - 026

Saksnummer	Utvalg	Dato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Etablering av en ny kommune med bakgrunn i Eigersund, Lund og Sokndal kommune

Rådmannens innstilling

1. Sokndal kommune søker om sammenslåing med Eigersund og Lund kommune.
2. Etableringen skjer med utgangspunkt i prospektet «Vår Nye Kommune» - datert 02.03.16.
3. Hvis resultatet i Lund kommune skulle bli at en ikke ønsker sammenslåing, er Sokndal kommune positiv til sammenslåing med Eigersund kommune.
4. Hvis resultatet i Eigersund kommune skulle bli at en ikke ønsker sammenslåing, fortsetter Sokndal kommune som selvstendig kommune uten sammenslåing med Lund kommune.
5. Engangstilskudd og reformstøtte skal nyttes for å dekke driftsutgifter knyttet opp mot etablering av en ny kommune. Engangstilskudd og reformstøtte budsjetteres til 55 millioner kroner.
6. Etableringsutgifter (drift) for en ny kommune budsjetteres til 55 millioner kroner og finansieres ved statlig tilskudd innenfor engangstilskudd og reformstøtte. Det forutsettes at engangstilskudd og reformstøtte er friske midler for kommunesektoren og at dette ikke finner sted ved omprioriteringer av kommunesektorens eksisterende inntekt.
7. I den nye kommunen fremmes det sak om hvordan driftsutgiftene på sikt skal reduseres med 27 millioner kroner innen 20 år (nominelle 2016-penger).
8. Fellesnemda får fullmakt til å gjennomføre sammenslåingen på en best praktisk mulig måte og i tråd med gitte fullmakter. Fullmakter utarbeides dersom to eller tre kommuner inngår en sammenslåing.
9. Kommune- og fylkesgrense i Åna-Sira avklares i samarbeid med Fylkesmannen i Rogaland, Fylkesmannen i Vest-Agder og Flekkefjord kommune.

Vedlegg:
Dok.nr
135837
139359
138365

Tittel på vedlegg
Prospekt Ny kommune Sokndal - Eigersund - Lund
Presentasjon på KS-møtet 09.05.16 - innbyggerundersøkelse april 2016
Kommunereformen - kommunestyret skal gjøre endelige vedtak

Faktiske opplysninger:

Stortinget har vedtatt av det skal gjennomføres en kommunereform. Formålet med reformen er å skape større og mer robuste kommuner – med tanke på å håndtere fremtidens velferdsoppgaver på en god måte.

I prospektet «Vår Nye Kommune» - revidert 02.03.16 – har forhandlingsutvalgene i Eigersund, Lund og Sokndal kommune blitt enige om at fremtidens velferdsoppgaver lettere løses i fellesskap.

Saksutredningen kunne vært svært omfattende, men en velger å basere seg på følgende forhold:

- Prospektet «Vår Nye Kommune» (hvor fordeler og ulemper har blitt vurdert).
- Erfaringer som Eigersund, Lund og Sokndal kommune har gjort gjennom samarbeid i det daglige.
- Tidligere politiske vedtak.

Sokndal kommune har gjennomført spørreundersøkelse blant utvalgte innbyggere, Lund kommune gjennomfører folkeavstemming 30. mai og Eigersund kommune gjennomfører ikke spørreundersøkelser eller folkeavstemming.

Det har vært et samarbeid mellom rådmennene i Eigersund, Lund og Sokndal i forhold til utarbeidelse av saksdokument. Dvs. at deler av saksdokumentene i de tre kommunene vil være like, mens bl.a. rådmannens anbefalinger, vurderinger m.v. er gjort for den enkelte kommune ut fra lokale forutsetninger.

Saken fremmes for formannskapet og kommunestyret. Formannskapet innstiller til kommunestyret. Videre viser rådmannen til at tilsvarende sak fremmes i Eigersund kommune og Lund kommune. Etter positivt vedtak, vil det bli sendt søknad om kommunesammenslåing til Fylkesmannen i Rogaland – som spiller dette inn videre for staten.

En sammenslåing kan tidligst finne sted 01.01.2019 – alternativt 01.01.2020. (etter foreliggende informasjon). Det er dog grunn til å påpeke at vedtak om eventuell kommunesammenslåing må finne sted før 01.07.2016. Hvis vedtak finner sted etter denne dato, vil de økonomiske tilskuddene bli betydelig mindre.

Tidligere politiske vedtak:

Eventuell kommunesammenslåing har vært vurdert tidligere og det vises her til følgende saker:

KS-010/10 Vedtak 22.02.2010:

1. Sokndal kommune sier nei til å delta i en utredning om kommunesammenslåing.
2. Sokndal kommune ønsker å delta i en utredning av konsekvensene av et utvidet interkommunalt samarbeid.
3. Sokndal kommune henstiller til Dalanerådet om å legge frem forslag til mandat og organisering av en utredning om utvidet interkommunalt samarbeid.
4. Det forutsettes at det blir bevilget midler fra KRD eller Fylkesmannen minst til å dekke kostnader til den eksterne utredningen.
5. Det forutsettes videre at forholdet mellom Flekkefjord og Sokndal kommuner m.h.t. Åna-Sirasamfunnet blir en særskilt del av utredningen, jfr. også vedtak i k-sak 31/05, pkt. 1b).

«Utredning om kommunesammenslåing for kommunene Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal – forstudie» ble fremmet for kommunestyret 19.06.2014 i sak 035/14, med følgende vedtak:

KS-035/14 Vedtak 19.06.2014:

1. Det igangsettes en prosess for å utrede fordeler og ulemper ved kommunesammenslåing i Dalane.
2. Utredningen baserer seg på anbefaling fra Regionråd Dalane – vedtatt i møte 11.02.2014
3. En utredning skal ha som hovedformål å vurdere hva som tjener innbyggerne best i henholdsvis Sokndal kommune, Lund kommune, Bjerkreim kommune og Eigersund kommune. Innbyggernes framtidige behov skal danne premissene for utredningen.
4. Regionråd Dalane er styringsgruppe for prosessen.

5. Regionråd Dalane fastsetter mandat og fremdriftsplan for det videre arbeidet med utredning av eventuell kommunesammenslåing. Under forutsetning av statlige tilskuddsmidler til utredning av endret kommunestruktur engasjerer Regionråd Dalane ekstern utredningskompetanse med erfaring fra tilsvarende utredninger.
6. Prosessen skal ha forankring i kommunene. Det skal utarbeides en egen plan for informasjon til innbyggerne, lokalt næringsliv, folkevalgte og ansatte i kommunene om utredningen av endret kommunestruktur. Regionrådet oppnevner arbeidsgrupper/referansegrupper som kan bistå ekstern utreder i utredningsarbeidet.
7. Det søkes om statlige tilskuddsmidler til utredning av kommunesammenslåing via Regionråd Dalane. En forutsetning for utredningen er at staten minst dekker kostnadene til engasjement av ekstern utredningskompetanse og informasjonstiltak overfor kommunenes innbyggere og lokalt næringsliv i de berørte kommunene.
8. Sokndal kommune stiller seg i tillegg positiv til et eventuelt initiativ som måtte komme fra Flekkefjord kommune om tilsvarende utredning for Lister-kommuner med invitasjon til Sokndal kommune om deltakelse i utredningen. Samtykke til en slik utredning gis i så fall på de samme forutsetninger som for utredning av Dalane-kommunene, angitt ovenfor. Flytting av fylkesgrensen bør inngå i vurderingen.

Utgangspunktet for ovennevnte forhold er knyttet opp mot en sak som ble behandlet i Regionråd Dalane i møte 11.02.2014. Regionrådet drøftet behovet og ønske om en utredning av kommunestrukturen i Dalane med andre omliggende kommuner. Lund og Sokndal kommune var spesielt opptatt av nabokommunene i Vest-Agder. Regionråd Dalane fattet følgende vedtak i denne sak:

- *Regionrådet anbefaler at utredning om kommunesammenslåing tas opp til behandling i alle fire kommunene.*
- *En utredning skal ha som hovedformål å vurdere hva som tjener innbyggerne best i henholdsvis Sokndal kommune, Lund kommune, Bjerkreim kommune og Eigersund kommune.*
- *Innbyggernes framtidige behov skal danne premissene for utredningen.*

En viser videre til at Dalanerådet 10.12.2009 sluttførte forstudien som så på kommunesammenslåing mellom Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal kommune. Denne rapporten var utarbeidet av Dalanerådet – ved Næringsseksjonens kontor, og med bistand av Telemarksforskning. Denne ble behandlet i Dalanerådet 10.12.2009 og fikk politisk behandling i de respektive kommunene i etterkant – hvor en vedtok og ikke gå videre med prosessen.

For øvrig er følgende vedtak fattet av Sokndal kommunestyre vedr. kommunereformen:

KS-042/14 Vedtak 27.10.2014:

Sokndal kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/ regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

KS-006/15 Vedtak 09.02.2015:

1. Sokndal kommune deltar i utredningsarbeid sammen med de andre Dalanekommunene for å få et kunnskapsgrunnlag i forkant av en eventuell kommunestruktur-/sammenslåingsdebatt.
2. Sokndal kommune inviterer representant fra Fylkesmannen til kommunestyremøte i mars for å informere om kommunestrukturarbeidet.
3. Sokndal kommune søker skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Rogaland for å dekke utgifter i utredningsarbeidet.

KS- 035/15 Vedtak 15.06.2015:

1. Sokndal kommune går i forhandling med Eigersund kommune. Dersom Lund og/eller Bjerkreim kommuner går i forhandling med Eigersund kommune, utvides forhandlingene til også å omfatte disse kommunene.

2. Det forhandles med Flekkefjord kommune med sikte på avklaring av forholdene knyttet til Åna-Sira og en eventuell framtidig kommunetilhørighet.
3. Det nedsettes et forhandlingsutvalg bestående av ordfører, varaordfører og gruppeleder for største opposisjonsparti, rådmann er med som sekretær. Formannskapet er referansegruppe for forhandlingsutvalget. Forhandlingsutvalget må utarbeide en intensjonsplan med mål for sammenslåing og bl.a. avklare:
 - a. Kommunnavn og kommunevåpen
 - b. Kommunesenter
 - c. Hva kommunesenteret skal inneholde (funksjoner)
 - d. Prinsipper for organisering av den nye kommunen
 - e. Tjenester som fortsatt skal være lokalisert i ulike lokalsamfunn
 - f. Økonomi – (pensjonsforpliktelser, gjeld, fond, investeringer med utbytte, vedlikeholdsgrad av bygninger...)
 - g. Ansatte
4. Metode og tidspunkt for innbyggerinvolvering:
 - a. Folkemøter rundt sommeren 2015 og vinteren 2016.
 - b. Fokusgrupper med ulike innbyggergrupper som gir innspill til forhandlingsutvalget.

KS- 009/16 Vedtak 08.02.2016:

1. Før spørreundersøkelsen/folkeavstemming avholdes informasjonsmøter følgende steder:
 - Hauge
 - Nesvåg
 - Sogndalstrand
 - Åna-Sira
 - Parak (Barstad)
2. Det gjennomføres en spørreundersøkelse med ekstern profesjonell hjelp blant innbyggerne i Sokndal i forbindelse med kommunereformen.
3. Opinion AS gis oppdraget etter inngått rammeavtale med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og spørreundersøkelsen utarbeides i samarbeid med rådmannen.
4. Oppdraget skal være slutført innen utgangen av mars 2016.
5. Kostnadene dekkes ved bruk av statlig støttebeløp.

Forstudie - kommunesammenslåing mellom kommunene i Dalane

Forstudien til Dalanerådet hadde en gjennomgang av ulike forhold knyttet opp mot en eventuell kommunesammenslåing. Forstudien konkluderte med at det på ulike områder ville være "veldig nyttig å vite mer om hvordan en sammenslåing av kommunene ville virke". Det ble på bakgrunn av forstudien anbefalt at Dalanerådet tok et initiativ overfor kommunestyrene for å bli med på en større utredning av kommunesammenslåing i Dalane. De konklusjonene forstudien trakk frem var følgende:

- *Denne forstudien har gått igjennom en lang rekke områder der en må finne svar før en kan avgjøre om det vil være fornuftig å slå kommunene i Dalane sammen, med følgende moment:*
 - *Befolkningen i Dalane har ikke vokst, og ser ikke ut til å komme til å vokse like raskt som landsgjennomsnittet. Det vil antagelig kreve store og samlende grep hvis en skal snu denne negative tendensen, og det vil være nødvendig med felles strategier og tiltak for å lykkes.*
 - *Dalane vil på lik linje med hele landet, få store utfordringer med at antallet eldre i forhold til den yrkesaktive delen av befolkningen øker kraftig i årene framover. Dette vil stille krav til økt bemanning i helsesektoren, og mer effektive og gode løsninger spesielt for de mest ressurskrevende brukerne.*
 - *Dalane har mange viktige institusjoner, organisasjoner, bedrifter og arrangementer som virker samlende, og som støtter opp om en felles dalane-identitet. Det er likevel*

mange som mener at det lokale engasjement og følelse av tilhørighet vil bli svekket hvis en slo kommunene sammen.

- Dalane vil bli en stor kommune rent geografisk, og det er utfordringer mht. kommunikasjoner internt i området, og inn/ut av regionen i flere retninger.
- Det er relativt liten arbeidspendling internt i Dalane, og det er grunn til å stille spørsmål ved om regionen egentlig er å regne som en felles arbeidsregion. Kompetansearbeidsplasser og bedre kommunikasjoner er et svar på å øke utvekslingen av arbeidskraft.
- Det er et godt utbygd bredbåndnett i Dalane, og kommunene har allerede gjort viktige investeringer i bl.a felles saksbehandlingssystem.
- Det er klart at de første 15 årene etter en sammenslåing vil en kommune i Dalane motta større økonomiske overføringer fra staten enn de fire kommunene ville fått til sammen. Det er litt usikkert akkurat hvor mye større, men en foreløpig utregning gjort av Telemarksforskning konkluderer med økte inntekter disse årene på 193,5 millioner kroner.
- Etter 15 år viser de samme foreløpige utregningene at den sammenslåtte kommunen får mindre i overføringer fra staten enn de fire kommunene ville fått til sammen. Dette gjelder hvis kommunesenteret lå i Egersund, og det ikke kom med flere kommuner. Skulle f.eks Sirdal også inngå, og Egersund fortsatt var kommunesenter, ville det bety økte inntekter.
- Det er mulig å spare inn betydelige beløp hvert år i reduserte administrasjonskostnader. Også her er det bare gjort foreløpige beregninger, og dette er tall som må kvalitetssikres. Telemarksforskning antyder en besparelse på sentraladministrasjon og politisk styring på ca. 22,8 millioner pr. år.
- Det er ikke gjort andre beregninger på eventuelle stordriftsfordeler og effektiviseringsgevinster ved en sammenslåing.
- Det vil være ressurser å spare på å forenkle flere av de interkommunale samarbeidsløsningene som er i drift i dag.
- Kommunene i Dalane er i konkurranse med andre regioner og med det private næringslivet om kompetente fagfolk. Det er vanskelig å rekruttere særlig spesialkompetanse til de mindre kommunene, og en må ofte ty til delstillinger, og bruk av folk som ikke alltid har relevant faglig bakgrunn. En ser muligheter for bedre å kunne bygge robuste fagmiljøer innenfor flere sektorer, hvis kommunene gikk sammen.
- Antallet lokalpolitikere ville bli redusert hvis en gikk fra fire til en kommune. Det er ulike syn på om endringene vil bety en svekkelse eller en styrking av lokaldemokratiet. En kan på den ene side risikere at det blir større avstand mellom folkevalgte og befolkning. På den annen side vil en unngå alle de forskjellige interkommunale løsningene der det ikke er direkte folkevalgt kontroll, og der innsyn for offentligheten er begrenset.
- Det er ulike syn på om en felles kommune vil før til større handlingsfrihet – og dermed mulighet til å være en mer aktiv samfunnsutvikler enn de fire enkeltkommunene har i dag.
- Det er forskjellige syn på hvilke kommuner som eventuelt bør inviteres med i en utredning om en større kommune. Hvilke kommuner utenfor Dalane som bør inviteres med, avhenger i stor grad av om alle - eventuelt hvilke av kommunene i Dalane som ønsker å være med.

Flere av de forhold som ble trukket frem i forstudien er fortsatt aktuelle, men rådmannen finner det samtidig rett å peke på at for andre forhold er det endringer som gjør at forstudien ikke er så aktuell. Bl.a. har det skjedd betydelige endringer knyttet opp mot økonomiske forhold i både den enkelte kommune og i inntektssystemet. Det er også grunn til å påpeke at de økonomiske besparelsene synes å være satt for høyt i forstudien. Utgangspunktet var at en hentet ut informasjon fra bl.a. KOSTRA – som inneholdt feil. (gjelder administrative utgifter)

Statlige signaler og forhold knyttet opp mot kommunereform

Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner satte ned et hurtigarbeidende ekspertutvalg den 03.01.2014, til å foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene.

Regjeringen sier videre at (moment hentet fra dept. sin informasjon):

- *Kommunereformen skal legge til rette for at kommuner slår seg sammen til større, robuste enheter som samsvarer bedre med de naturlige bo- og arbeidsmarkedsregionene som har utviklet seg over tid.*
- *Reformen skal legge til rette for at alle kommuner skal kunne løse sine lovpålagte oppgaver selv.*
- *Større og mer robuste kommuner vil gjøre at dagens oppgaver kan løses med mindre behov for interkommunale løsninger og statlig detaljstyring.*
- *Større kommuner vil også kunne tildeles flere oppgaver, noe som vil gi økt makt og myndighet til kommunene.*
- *Større kommuner vil styrke forutsetningene for en helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, herunder arealplanlegging, transport, næring, miljø og klima ved at større områder og befolkningsgrunnlag kan sees i sammenheng.*

Folketall i kommunene

Kommunene har følgende folketall (pr 01.01.2015):

- Eigersund 14.916
- Lund 3.242
- Sokndal 3.309
- Samlet folketall 21.467

Økonomiske forhold i den enkelte kommune

I 2015 hadde kommunene følgende netto driftsresultat (2014 i parrantes):

- Eigersund (korrigert): 3,8% (0,25%)
- Lund: 9,8% (-6,3%)
- Sokndal: 1,2% (-3,5%)

I samtlige tre kommuner har en gjennomført og planlegger nye driftsreduksjoner – og hvor en må definere økonomien som stram.

Økonomiske nøkkeltall for 2015 (kronebeløpene er oppgitt i hele tusen):

Forhold	Eigersund	Sokndal	Lund
Driftsinntekter	1 112	248	255
Driftsutgifter	1 132	241	252
Lånegjeld	844	274	202
Disp fond	57	1	2
Årsverk	1 075	216	218
Årsverk adm	39	14	13

Gjeldsgraden er opplyst til å være:

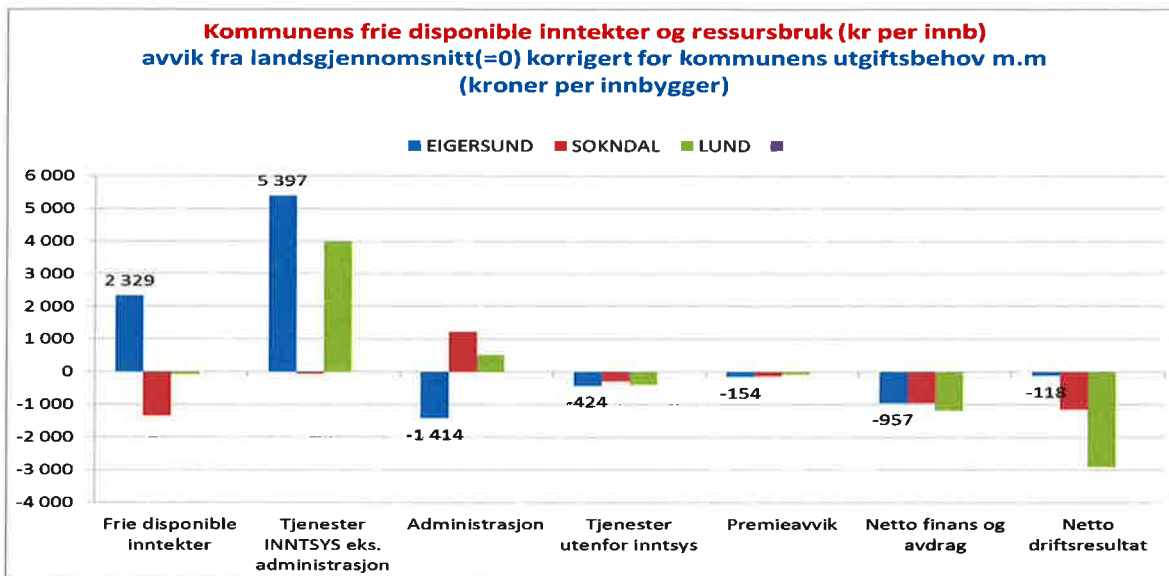
- Eigersund: 77%
- Lund: 59%
- Sokndal: 100%

Økonomisk informasjon om kommunenes ressursbruk

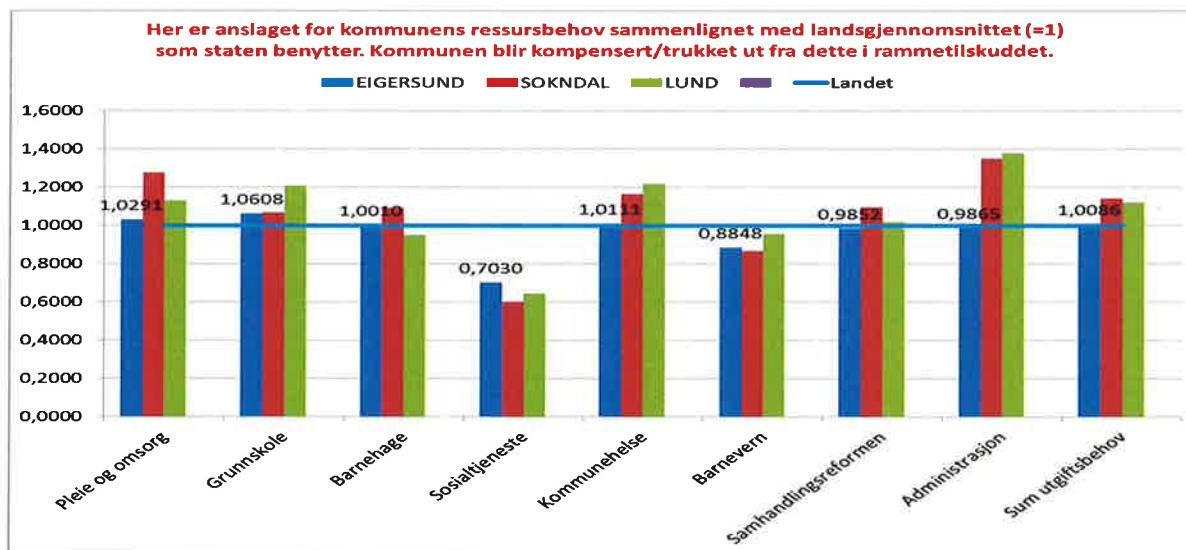
I den prosessen en har vært i har kommunene hentet ut informasjon knyttet opp mot ressursbruk for flere tjenesteområder. Oversiktene er hentet fra ulike rapporteringer, herunder samlet Kostra-rapportering for 2014 (2015-tallene foreligger ikke enda). Vi har arbeidet opp mot KS i denne sammenheng – for å kunne bruke mest mulig like og objektive tall. Rådmannen har videre valgt å bruke KS sine oversikter og modeller da disse tar hensyn til bla. vertskommunetilskuddet i Eigersund kommune. På denne måten er tallene sammenlignbare.

Oversiktene (tabellene) viser de tre kommune opp mot et gjennomsnitt for kommunene samlet. Hensikten med denne gjennomgangen er å få kartlagt om kommunene er sammenlignbare innenfor tjenesteproduksjonen.

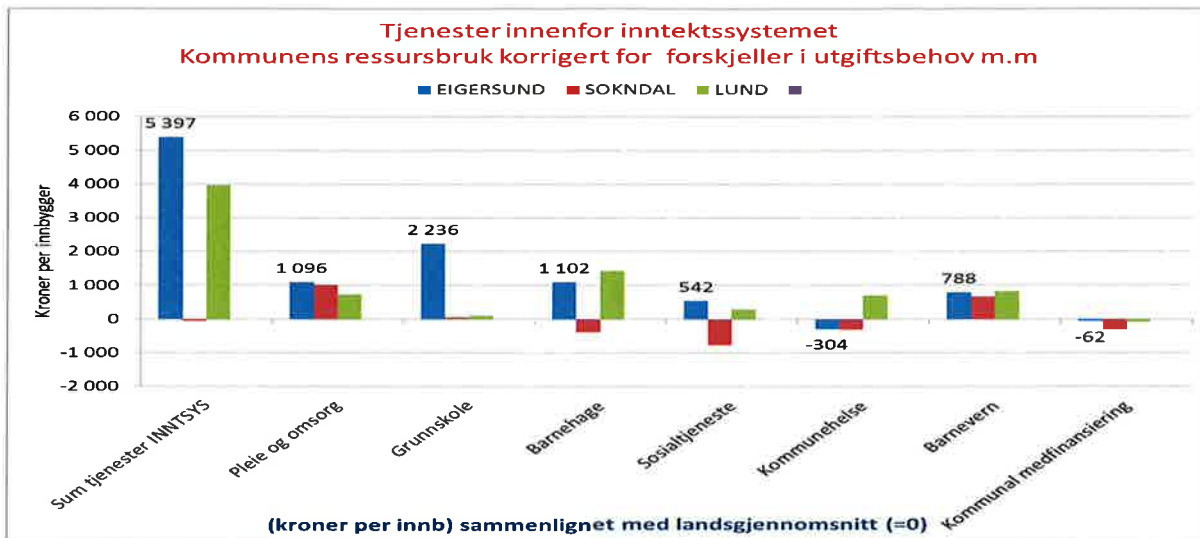
Det disse tallene viser er at kommunens økonomiske prioriteringer i stor grad er like. Dvs. at det ikke foreligger noen «kulturforskjell» mht. prioritering av tjenesteproduksjon.

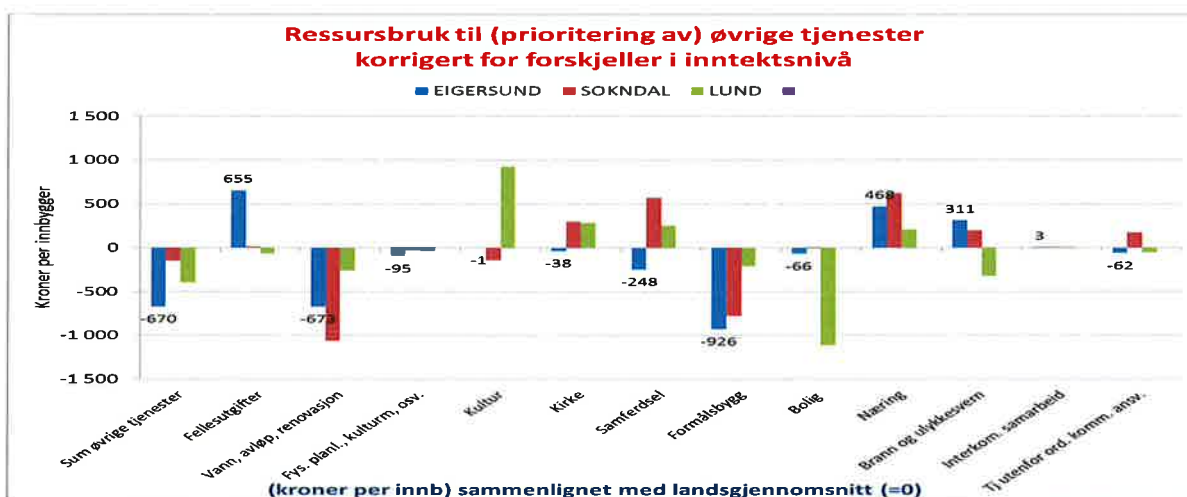
Tabellen overfor viser at tjenesteproduksjonen innenfor inntektssystemet blir prioritert. Dette er knyttet opp mot skole, barnehage og f.eks. helse/omsorg. Oversikten viser videre at netto finansutgifter er lavere enn gjennomsnittet – en viser her til at kommuner i bl.a. Rogaland har inntekter fra energisektoren (f.eks. utbytte fra Dalane energi og Lyse). Tabellen viser også en forskjell – knyttet opp mot utgifter på administrasjon.

Tabellen over er interessant og viktig i denne prosess. Det tabellen viser, er beregnet ressursbehov for tjenesteproduksjonen til kommunene. Som tabellen viser, ligger vi likt og stort sett med samme utviklingstrekk. Det er ett forskjellig nivå (utgifter til administrasjon), men rådmannen viser til at utslagene er mindre enn en i utgangspunkt skulle forvente.

Tabellen over viser kommunenes ressursbruk innenfor tjenesteproduksjonen vår. KS har i denne tatt hensyn til forskjeller i utgiftsbehov (f.eks justert for kostnader til vertskommunetilskuddet i Eigersund kommune). På denne måten kommer økonomisk prioritering frem.

Tabellen over viser ressursbruk til andre tjenester – som ikke fremkommer som kriterier i inntektssystemet.

Konklusjonen til rådmannen er at oversiktene viser noe ulik prioritering, men med mindre svingninger enn antatt. Ut fra det er hovedkonklusjonen at prioriteringene har vært tilnærmet like.

Prosess knyttet til utarbeidelse av prospektet «Vår nye kommune»

Proessen startet med en sårbarhets- og mulighetsstudie gjennomført av Telemarksforskning etter oppdrag fra regionråd Dalane. Rådmennenes ledergruppe i Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal var samlet februar 2015, og politisk ledelse samt rådmennene i de samme kommunene i april 2015.

Det ble nedsatt forhandlingsutvalg i de enkelte kommunene, og disse hadde et felles møte for å avklare om det var grunnlag for å gå videre i prosessen med sikte på å inngå en intensjonsavtale om kommunesammenslåing. Eigersund og Sokndal kommune ønsket å gå videre med disse samtalene, mens Lund og Bjerkreim kommune var noe mer avventende på dette tidspunkt.

Forhandlingsutvalgene har bestått av ordfører, varaordfører og representant for det største opposisjonspartiet. Rådmennene har bistått i arbeidet og ivaretatt sekretærfunksjonen for arbeidet.

Eigersund og Sokndal kommune har underveis invitert Lund og Bjerkreim kommune til å delta i forhandlingene, og i januar 2016 ble Lund kommune med i forhandlingene. Bjerkreim kommune har valgt å ikke delta i prosessen. I etterkant av enighet om prospekt for «Vår nye kommune», har Lund kommune valgt å inngå en tilsvarende intensjonsavtale med Flekkefjord kommune.

Kommunene har valgt ulike måter å involvere innbyggerne på. Lund kommune gjennomfører folkeavstemming 30.05.16. Innbyggere i Lund kommune kan velge mellom a) samarbeid med Sokndal og Eigersund kommune, b) samarbeid med Flekkefjord kommune og c) videreføre dagens organisering.

Opinion AS har gjennomført intervjuer med et utvalg av innbyggere (400 personer) på vegne av Sokndal kommune. For Eigersund kommune er det kommunestyret som tar stilling til om en skal ha en kommunesammenslutning eller ikke.

På et tidligere stadium i forhandlingene, gjennomførte Eigersund og Sokndal kommune en samling for ulike fokusgrupper (ungdom, representanter av bruker av tjenester, næringsutvikling og lag/foreninger). Disse gruppene fikk en presentasjon av prospektet slik det var på det tidspunkt, og fikk anledning til å komme med råd og innspill til forhandlingsutvalgene. Lignende prosesser har vært i Lund kommune.

Det har vært folkemøter i alle kommuner. I Lund kommune var oppmøtet på 330, i Sokndal 110 på første møte; folkemøter i grendene kommer i tillegg, og i Eigersund kommune møtte ca. 50 innbyggere. Selv om det har vært noe ulikt oppmøte så har alle kommuner lagt til rette for at innbyggere kan få informasjon og stille spørsmål.

Den 2. mars 2016 ble forhandlingsutvalgene i Eigersund, Sokndal og Lund kommune enige om en intensjonsavtale for etablering av en ny kommune.

Hovedinnhold i prospektet: (prospektet følger vedlagt for mer utfyllende informasjon)

- *Et overordnet prinsipp i forhandlingene er at kommunene skal være likeverdige*
- *Noen ulemper: større geografiske avstander innen kommunen, følelse av tap av identitet og kultur, fare for konsentrasjon av kommunale tjenester i Egersund, dårlig lokalkunnskap hos saksbehandlere, fare for mindre engasjement og politisk involvering fra innbyggere*
- *Noen fordeler: et sterkere fagmiljø som sikrer rekruttering, god kompetanse og bedre kvalitet på tjenestetilbudet. Bedre arealutnyttelse, bedre jordvern, bolig- og næringsutvikling samt større påvirkningskraft overfor sentrale og regionale myndigheter. En mener at en ny kommune vil være bedre rustet til å håndtere nye og større utfordringer.*
- *Målet er å sikre best mulig tjenester for innbyggerne både på kort og lang sikt – innbyggerne må stå i sentrum for det arbeidet som skal gjøres.*
- *Når det gjelder kommunenavn og symboler har en foreslått en jury som skal innstille til fellesnemnda og vedtas i kommunestyrene i de aktuelle kommunene*
- *Den nye kommunen skal sikre:*
 - *Tilstrekkelig kapasitet innenfor de ulike virksomhetsområdene*
 - *Relevant kompetanse med sterke fagmiljøer, god ledelse samt god internkontroll*
 - *Tilstrekkelig distanse for å skape objektivitet mellom saksbehandler og innbyggere*
 - *Lokal identitet med nærhet til basistjenestene*
 - *At hverdagen blir enklere for innbyggerne*
 - *At offentlige arbeidsplasser som flyttes fra distriktene skal kompenseres så langt det lar seg gjøre*
- *Satsningsområder:*
 - *Kommunen skal være blant de ledende næringskommunene*
 - *Kommunen skal utnytte ny E-39 som en mulighet for videre vekst. Det må prioriteres å styrke havneanleggene og jernbanen. Uavhengig av trasevalg for ny E-39 skal veiforbindelse til eksisterende kommunesentra, samt tilføringsveier til ny E-39 prioriteres*
 - *Utbygging av fornybar kraft skal prioriteres*

- Den nye kommunen skal legge til rette for økt matproduksjon, foredling og tjenesteyting i tilknytning til dette
- Satsing på det mineralriket som vi er en naturlig del av
- Bidra til å styrke og videreutvikle lokalt næringsliv
- Det nedsettes en fellesnemnd som et parts sammensatt utvalg for etablering av den nye kommunen (inndelingslovens §26) bestående av 13 personer – 3 fra Sokndal, 3 fra Lund og 7 fra Eigersund kommune. Fellesnemnda skal sikre god involvering av tillitsvalgte i forbindelse med etablering av ny kommune, og ivaretar arbeidsgiverfunksjonen. Fellesnemnda skal avklare prinsipielle forhold vedrørende sammenslåingsprosessen.
- Tjenestetilbud:
 - Rådhus og administrativ ledelse plasseres i Eigersund.
 - Plassering av øvrige funksjoner utredes med målsetting om kompetansesarbeidsplasser i hele kommunen.
 - Innbyggerne skal i all hovedsak få dekket sine behov for kommunale basistjenester der de bor
 - Det tas sikte på å etablere et nytt administrasjonsbygg. Bygget kan finansieres ved salg av bygningsmasse og bruk av engangsstøtte og reformtilskudd.
 - Prospektet omtaler lokalisering av ulike spesialisttjenester
 - Samarbeidsavtaler om interkommunale tjenester gjennomgås med et kritisk blikk. I tilfeller hvor det vurderes som rasjonelt bør kommunen selv produsere tjenester til sine innbyggere
 - KF Havn og næring videreføres med formål å sikre den nye kommunen et konkurransedyktig, miljøvennlig og samlet næringsarbeid.
 - Den nye kommunens økonomiforvaltning skal sikre at kommunens økonomi er i balanse og oppleves som robust i et langsiktig perspektiv.
- Politisk hovedstruktur:
 - Kommunestyret – 45 representanter
 - Formannskapet – 15 representanter
 - Levekårsutvalg – 15 representanter
 - Utvalg for landbruk, miljø og teknikk (planteknisk utvalg) – 15 representanter
 - Kontrollutvalget – 5 representanter
 - Administrasjonsutvalget – 11 representanter
 - Felles brukerutvalg – 7 representanter
- Ny kommune som arbeidsgiver: den administrative omorganiseringen skal gjennomføres ved en god prosess i nært samarbeid med de tillitsvalgte og medarbeidere.

Ansattes rettigheter i denne prosessen må utredes ytterligere på bakgrunn av lov og avtaleverk og anbefalinger fra KS. (kommunenes sentralforbund)

Etablering av ny kommune:

Ved etablering av ny kommune vil en gå inn i en krevende periode, hvor en på den ene siden skal etablere en ny kommune med i overkant av 21.000 innbyggere samtidig med at en skal drifte tre nåværende kommuner. Dette vil være utfordrende og gi merarbeid både for politikere, administrasjon og de tillitsvalgte.

I en overgangsfase vil en gradvis etablere en administrasjon for den nye kommunen. Det må avklares hvem som skal være ny rådmann, hvordan ny kommune skal organiseres, hvem som skal inngå i rådmannens ledergruppe, og stabsfunksjoner skal utvikle nye systemer og rutiner for den nye kommunen (økonomi, personal, ikt, arkiv o.l.). Det må være et tett samarbeid mellom kommunestyrene i de ulike kommunene og fellesnemnda for å sikre at fellesnemnda får uttale seg om politiske saker som kan få prinsipiell betydning for den nye kommunen.

En slik etablering vil være kostnadskrevende i forhold til lønnskostnader, drift og investeringer – og den vil i tillegg være utfordrende i forhold til å drifte Eigersund, Sokndal og Lund kommune samtidig som spisskompetanse overføres til ny kommune i overgangsfasen. Det vil være utfordrende å få rekruttert midlertidig i ledige stillinger som kan oppstå i nåværende kommuner i den forbindelse.

Det er anslått at vedtak om nye kommuner vil finne sted innen sommeren 2017 og at nye kommuner skal etableres innen 1.1.2020. Det vil være hensiktsmessig å arbeide for at ny kommune blir etablert 01.01.2019 – dette for å redusere økonomiske utgifter, men også spare nåværende kommuner for belastningen med å miste sentrale ansatte over til ny kommune.

Når nye stillinger er fordelt i ny kommune, står nåværende kommuner i fare for å kunne miste kompetanse ved at ansatte som f.eks. ikke fikk den posisjon/ stilling som de ønsker, søker seg bort til andre arbeidsgivere.

For å skape forutsigbare og rettferdige prosesser, må ansattes rettigheter ved etablering av ny kommune utredes nærmere. Her vil det være naturlig å støtte seg til objektive juridiske vurderinger fra KS. F.eks. må det avklares om det er ansatte som har rettskrav til stillinger eller fortrinnsrett og hvordan eventuell overtallighet skal håndteres. Ved etablering av ny kommune vil flesteparten av ansatte (ansatte på f.eks. skoler, barnehager, helseinstitusjoner o.l.) beholde sitt ansettelsesforhold hovedsakelig slik det er i dag, men få ny kommune som arbeidsgiver.

Alternative løsninger:

Sokndal kommune fortsetter som en selvstendig kommune og slår seg ikke sammen med andre.

Saksbehandlers vurderinger og konsekvenser:

Målsettingen med kommunereformen er at antall kommuner skal reduseres betydelig. Kommunene er kommet noe ulikt i sine prosesser. Jæren-kommunene hadde folkeavstemming i slutten av april, og resultatet av denne folkeavstemmingen var at innbyggere i to av tre kommuner ikke ønsket en kommunesammenslåing. Andre kommuner har vedtatt at en vil arbeide for en sammenslåing, mens andre igjen er inne i prosesser med nabosamtaler og folkeavstemming. Det er et åpent spørsmål om hva som kan skje hvis antall kommunesammenslåinger blir vesentlig lavere enn det staten har lagt til grunn. Basert på den fokus som staten – og et flertall på Stortinget – har vist til i kommunereformen, mener rådmannen at det kan være sannsynlig at det kommer ytterligere «tiltak» – f.eks. sammenslåing ved tvang.

Rådmannen er av den oppfatning at en større kommune vil gi en mer robust tjenesteproduksjon for innbyggerne. I dag viser det seg å være vanskelig å rekruttere f.eks. spisskompetanse – dette gjelder spesielt for Sokndal og Lund kommune. En forventer at en samling av fagmiljøer vil lette rekrutteringen, da flere fagfolk vil arbeide i et felles fagmiljø og stillingene vil være større – noe som igjen vil gjøre det mer sannsynlig å få kvalifiserte søkere. Fremtidens kommuner vil stå overfor andre utfordringer enn i dag. Dette vil gi oss utfordringer og behov for å ha styrket fokus på f.eks. digitalisering og digitale løsninger, noe som igjen vil påvirke utbygging av ny kommunal infrastruktur – herunder administrasjonsbygg.

En ny kommune vil stille større krav til god tilgjengelighet mellom de forskjellige tettstedene i den nye kommunen. Dette gjelder veinett og et godt utbygget kollektivtilbud. Ved etablering av ny E39 er det viktig at alle tilførselsveier til de ulike tettstedene er av god standard, og at det etableres tilstrekkelige og hensiktsmessige krysningspunkter til ny E39. Utbedring av Fv44 mellom Hauge og Egersund, med en betydelig standardheving til sammenhengende 2-felts vei m/gul midtstripe og fartsgrense 80 km/t, må i tillegg bli et satsningsområde for den nye kommunen å arbeide for mot veimyndighetene.

Etter statlige anslag, vil Eigersund kommune være stor nok til å bestå som en egen kommune. Dette er argumentet for at rådmannen i innstillingen vil gå for at Sokndal kommune skal være positiv til en sammenslåing med Eigersund, selv om Lund ikke skulle ønske sammenslåing. På samme vis er jeg negativ til en sammenslåing med Lund alene, fordi de to kommunene til sammen ville bli for liten som ny kommune.

Tillitsvalgte har blitt gitt orientering om arbeidet med en eventuell kommunesammenslåing. Det er viktig at alle ansatte ivaretas i en videre prosess, med spesiell oppmerksomhet rettet mot:

- Ansattes rettigheter må utredes nærmere.
- Ved etablering av en ny kommune, vil dagens kommuner ha ulike personalpolitiske rettigheter og lønnsystem. Dette må samordnes i en ny kommune, og ansattes rettigheter må ivaretas.
- En større kommune vil trenge gode støttesystemer.
- Ved etablering av ny kommune må en se på frikjøpsordning av tillitsvalgte. Disse vil være viktige samarbeidsparter for fellesnemnden i spørsmål som angår de ansatte ved etablering av ny kommune.
- Ny kommune vil kunne gi større avstander for ansatte som dekker hele/deler av ny kommune

I prosessen knyttet til utarbeidelse av prospektet «Vår nye kommune», har kommunene møtt hverandre på en åpen og løsningsorientert måte med mål å avklare om det var mulig å bli enig om en intensjonsavtale. Rådmannen registrerer at alle politiske forhandlingsutvalg godkjente prospektet, og innholdet i prospektet legger rammer for det administrative saksfremlegget.

Rådmannen vil anbefale at Sokndal kommune sier ja til et samarbeid med Eigersund og Lund kommune. En større kommune vil gjøre en bedre i stand til å møte de utfordringer som kommer i fremtiden. Det gjelder i forhold til å løse driftsutfordringer, sikre riktig antall ansatte med rett kompetanse og redusere sårbarheten.

Opinion AS gjennomførte i april en spørreundersøkelse for Sokndal kommune, med 400 respondenter blant Sokndals innbyggere over 16 år. Undersøkelsen inneholdt 7 hovedspørsmål knyttet til temaet ny kommune. Spørsmålene gjengis ikke her, men jeg viser til Opinions rapport som følger vedlagt saken, og som Opinion presenterte i kommunestyrets møte 9. mai. Rådmannen tolker resultatet av undersøkelsen dithen at selv om det er et flertall av respondentene som er imot en ny kommune, så er det ikke så mange som tror at Sokndal vil overleve som selvstendig kommune i et 10 – 20 års perspektiv, og de aller fleste mener at et godt kommunalt tjenestetilbud er langt viktigere enn kommunegrensene. Dette tar jeg som et tegn på at folk forholder seg til et samfunn i utvikling, og at man innstiller seg deretter. Rådmannen mener på denne bakgrunn at det bør fattes politisk beslutning om ny kommune nå, når de økonomiske insentivene er der. Utfordringene og sårbarheten vi lever med i vår kommune i dag vil sannsynligvis ikke bli mindre i årene som kommer, om vi fortsetter som nå. Små kommuner må levere til sine innbyggere og andre på like mange felt som større og mer ressurssterke kommuner.

Det blir av og til hevdet at en ny og større kommune vil være en fare for nærdemokratiet. Rådmannen er av motsatt oppfatning, basert på dagens praktiske erfaringer. På grunn av mangelfulle ressurser (personellmessig, faglig og økonomisk) i mindre kommuner, søkes det mer og mer interkommunalt samarbeid i kjøp av tjenester fra andre kommuner, vertskommunemodeller og selskapsdannelser. Beslutninger flyttes på denne måten stadig vekk fra lokale politiske fora og ut av kommunen. Slike ordninger vil lett kunne minimaliseres og falle bort i en større og mer robust kommune, slik at politikerne i kommunen får tilbake sin direkte innflytelse i kommunale anliggender, mao styrke det lokale demokratiet.

En annen problemstilling som ikke så ofte er fremme i debatten, er spørsmålet om habilitet og nærhet til brukerne. Problemstillingen er likevel viktig, og stadig mer aktuell etter hvert som mengde og mangfold i kommunens tjenesteyting tiltar i takt med økende kompleksitet og krav til kompetanse. For nær relasjon eller kjennskap mellom saksbehandler/tjenesteyter og innbygger kan lett føre til situasjoner der objektivitet og likebehandling settes på prøve. En større kommune vil her kunne bidra til styrket habilitet, i og med at avstanden mellom kommuneansatt og bruker vil kunne øke.

En ny og større kommune vil gi mer tyngde inn mot regionale og sentrale myndigheter i viktige saker, f.eks. knyttet til infrastruktur, nærings- og reiselivsutvikling. Mye større tyngde enn hva vi har

i dag. E39, havneutvikling, næringsområder, Jøssingfjord vitenmuseum og regionalt motorsportanlegg vil kunne bli gode eksempler her.

Når det gjelder Åna-Sira, er rådmannen av den oppfatning at dette tettstedet står i en særstilling. Dette særlig fordi innbyggerne - også på Sokndalsiden, stort sett reiser til Flekkefjord for å kjøpe tjenester, jobbe og handle, gå på skole osv. Det har vært avholdt innledende forhandlingsmøte mellom Flekkefjord kommune og Sokndal kommune, der fylkesmennene i Vest-Agder og Rogaland også var til stede, foruten ordfører og rådmann i begge kommuner. Det var her enighet om at folket i Åna-Sira selv burde få avgjørende innflytelse på spørsmålet om fremtidig kommunetilhørighet dersom det skulle komme til en realitet med kommunesammenslåinger. Spørsmålet om tettstedet Åna-Sira vil bli samlet i én kommune i Rogaland eller Vest-Agder, eller fortsatt skal være delt, vil bli avgjort etter at vedtak om nye kommuner måtte være fattet. Gjeldende lovverk, jf. inndelingslovens bestemmelser, vil da komme til anvendelse i samarbeid med stat/dept./fylkesmann.

Etablering av ny kommune vil være en utfordrende og krevende prosess, hvor en må ta stilling til mange strategiske og driftsmessige utfordringer. Rådmannen er av den oppfatning at dersom en planlegger godt, vil dette være gjennomførbart innenfor fristen. Ut fra økonomiske og sårbarhetshensyn anbefaler rådmannen at en setter 01.01.2019 som tidspunkt for etablering av den nye kommunen. Dette vil medføre noen utfordringer knyttet til inneværende kommunestyreperiode som må utredes nærmere før det tas endelig stilling til oppstartstidspunkt.

I mellomfasen fra en starter arbeidet med å planlegge ny kommune og frem til dato for oppstart, vil det påløpe utgifter ved etablering og drift av ny administrasjon og fellesnemnd av ny kommune. I prospektet er det foreslått at engangstilskuddet kan brukes til delfinansiering av nytt rådhus. Rådmannen anbefaler imidlertid at engangstilskuddet i første omgang benyttes til å dekke merutgiftene i perioden frem til ny kommune er etablert. Eventuelle resterende beløp kan brukes til å delfinansiere nytt administrasjonsbygg. Alternativt må utgiftene frem til ny kommune er etablert dekkes av Eigersund, Lund og Sokndal kommune – noe som igjen vil medføre behov for reduksjoner i driftsbudsjettene frem til overgang til ny kommune.

Den 11.05.2016 ble Kommuneproposisjonen for 2017 fremlagt. I denne lå det nytt inntektssystem, som får konsekvenser for både Lund, Eigersund og Sokndal kommune. For å få mest mulig objektive tall har vi innhentet informasjon og tall fra KS.

Hvis det blir fattet vedtak om sammenslåing før 01.07.2016, vil de tre kommunene få totalt 55 millioner kroner i engangstilskudd og reformstøtte. Hvis vedtaket finner sted etter 01.07.2016, vil det IKKE bli gitt engangstilskudd og reformstøtte. I prospektet har en ikke tatt hensyn til driftsutgifter knyttet opp mot etablering av en ny kommune. De 55 mill. er tiltenkt å dekke slike driftsutgifter. I prospektet «Vår Nye Kommune» legges det til grunn at et nytt administrasjonsbygg kan finansieres ved låneopptak, salg av bygg og bruk og bruk av midler (tilskudd) for engangstilskudd og reformstøtte. Sistnevnte forhold må nedjusteres. Det er ikke sagt når engangstilskudd og reformstøtte utbetales, men rådmannen legger det inn som en forutsetning at tilskuddene utbetales i forkant av at utgiftene kommer (utgifter til etablering av en ny kommune).

Når det gjelder nytt inntektssystem, så viser beregningene følgende endringer (fra 01.01.2017) – hvis kommunene består som selvstendige kommuner:

- Eigersund: 468.000 kr
- Sokndal: -17.000 kr
- Lund: -2.295.000 kr.
- Som følge av andre moment i inntektssystemet (bl.a. INGAR), vil ikke endringene blir så store. Iht. Kommuneproposisjonen for 2017 vil endringen bli en reduksjon på totalt ca 1 million kroner. Dette er før veksten i frie inntekter (som staten legger opp til for 2017).
- Hvis det blir fattet et positivt vedtak på sammenslåing før 01.07.2016, legger skissert inntektssystem opp til at samlet tilskudd for kommunene ikke vil bli redusert. Dvs. endringene i tilskudd for Lund kommune blir ikke realisert, men beholdt på dagens nivå.

Den enkelte kommune får et eget tilskudd – som kommune. Dette kalles basistilskuddet, og det foreligger endringer i nytt inntektssystem. Kort fortalt vil tre basistilskudd bli til ett. Hvis det blir fattet positivt vedtak om sammenslåing, legger inntektssystemet opp til at sammenslåtte kommuner får et «inndelingstilskudd». Dette kompenserer for redusert basistilskudd og vil være uavkortet i 15 år, med en nedtrapping med 20% pr år i perioden 15. – 20. år. Utgangspunktet er da at sammenslåtte kommuner får beholde sitt rammetilskudd med utgangspunkt i 2016, og i realiteten er dette uavkortet i 15 år.

Slik KS sin beregning nedenfor viser, vil en sammenslåing gi kommunene en økt inntekt på ca 2,5 millioner kroner pr år (i 15 år). Dette knyttet opp mot endringer i inntektssystemet. Fra og med år 20 vil «den nye kommunen» få en reduksjon på totalt 27 millioner kroner:

Mulige økonomiske konsekvenser av å fatte vedtak om sammenslåing før 1.7.2016, 1000 kr						
	År 1-15:	År 16	År 17	År 18	År 19	År 20 og utover
Endringer i inntektssystem (fast)	-27 008	-27 008	-27 008	-27 008	-27 008	-27 008
Inndelingstilskudd	29 506	23 605	17 704	11 803	5 901	-
Endret rammetilskudd ved å slå seg st	2 498	-3 403	-9 305	-15 206	-21 107	-27 008

Fra starten av må den nye kommunen arbeide for å få til en samlet reduksjon på 27 millioner kroner. Basert på prospektet «Vår Nye Kommune», skal tjenesteproduksjonen skje ved den etablerte strukturen. Det vil komme reduksjoner knyttet opp mot politisk utvalg og administrasjon. Dette vil da føre til utfordringer. Samtidig er det grunn til å peke på at inntektssystemet vil bli endret minimum 4 ganger i løpet av denne perioden.

Driftsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Engangstilskudd og reformstøtte – økte driftsutgifter i forbindelse ved etablering			55 mill
Sum			55 mill

Investeringsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

Det er ikke ført opp økte investeringsutgifter, men rådmannen viser til at i prospektet ligger det inne bygging av nytt administrasjonsbygg. Dette er et forhold som en må komme tilbake. Rådmannen viser til at det pågår sonderinger rundt dette.

Samtidig vil ønsker/behov for store investeringer fremover i kommunene, kunne gi utfordringer driftsmessig.

Fylkesmannen i Rogaland skriver i sitt brev av 15.04.2016 bl.a. dette: (vedlagt saken)
«Busettingsmønster, demografi, samferdsel, teknologi, arbeids- og næringsstruktur har endra seg mykje sidan førre kommunegjennomgang. I denne utviklinga er kommunane viktige aktørar som også skal tilpasse seg for at innbyggjarane skal sikrast gode velferdstenester, demokrati og gode busettings- og næringsstrukturar i eit langsiktig perspektiv.»

Regjeringen sier følgende på sin nettside:

«Regjeringen ønsker å flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner. Målet er et lokaldemokrati som kan ivareta velferd og sikre verdiskaping og trivsel. Kommunene må ha kraft til å møte de utfordringene som venter. Det er utfordringer knyttet til demografi, velferd og kompetanse og evne til å utvikle gode og attraktive lokalsamfunn.»

Det er 50 år siden forrige kommunereform og kommunene har fått betydelig større ansvar for velferdsoppgaver siden den gang. Samtidig har den statlige detaljstyringen økt, og kommunene har de senere år flyttet flere oppgaver inn i interkommunale samarbeid. Regjeringen ønsker kommuner som er bedre rustet til å håndtere oppgavene de har, og som kan møte de utfordringer og nye oppgaver som kommer i årene fremover.

Regjeringen vil vise mer tillit til lokalpolitikere og gi kommunene mer handlingsrom. Alternativet er fortsatt sentralisering.

Regjeringens mål for en ny kommunereform:

1) Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetansen og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester.

2) Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnssikkerhet- og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

3) Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Større kommuner vil ha større ressursgrunnlag og kan også ha en mer variert befolknings- og næringssammensetning. Det gjør kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og utviklingstrekk. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk innenfor begrensede økonomiske rammer.

4) Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver.

Større og mer robuste kommuner kan få flere oppgaver. Dette vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Større kommuner vil også redusere behovet for interkommunale løsninger. Færre og større kommuner som gjennomfører en velferdspolitik i henhold til nasjonale mål, vil redusere behovet for statlig detaljstyring. Kommunene vil slik få større frihet til å prioritere og tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.»

Rådmannen vil tilrå kommunestyret å ha oppmerksomheten rettet mot så vel regjeringens og fylkesmannens uttalelser, som til Stortingets vilje til å gjennomføre en ny kommunereform.

Etter rådmannens oppfatning, kan det stilles spørsmål ved om Sokndal kommune vil være bærekraftig og økonomisk godt rustet for fremtiden. Vi har gjennom de senere årene strevet hardt med å oppnå budsjettbalanse. Avsetninger til fonds har vært mangelvare, og tæringen på fondsmidler har vært dominerende. Dette er lite bærekraftig, og det er økonomisk svært utfordrende. Betydelige kostnadsreduksjoner og ditto inntektsøkninger vil imidlertid kunne gjøre kommunen noe bedre rustet framover. Men det vil i så fall kreve mot og handlingskraft, så vel politisk som administrativt – og det i større omfang enn vi har maktet til nå.

På grunn av stor lånegjeld, vil kommunens handlefrihet og håndtering av framtidig investeringsbehov m.v., vær betydelig begrenset. For å kunne ivareta investeringsbehovet som framkommer i Økonomiplan 2016-2019, må vi mest sannsynlig ty til ytterligere låneopptak. Rentenivået er riktignok lavt i dag, og er spådd til å være lavt i god tid framover, men renteendringer vil komme, og rådmannen finner grunn til å uttrykke bekymring.

De økonomiske utfordringene framover ved å fortsette som egen kommune, synes i tillegg først og fremst å være knyttet til nivået på overføringene fra staten, utviklingen i antall ressurskrevende brukere, demografisk utvikling, samt hvilke nye oppgaver kommunen blir pålagt og finansieringen av disse oppgavene.

Rådmannen anbefaler at Sokndal kommune sier ja til et samarbeid med Eigersund og Lund kommune, i tråd med anbefalinger gjennom prospektet «Vår nye kommune».

Konsekvenser for folkehelsen:

En ny og større kommune vil kunne påvirke folkehelsen i positiv retning, i den forstand at økonomien og handlingsrommet vil øke, sårbarheten vil avta, og mulighetene for nyrekruttering, kompetanseutvikling og større fagmiljøer vil styrkes.

Vedtak til:

Trond Arne Pedersen	Ordfører		
Oddveig Risa Østrem	Økonomisjef		
Leif Tore Slettebøe	Personalsjef		
Gaute Frøyland	Omsorgssjef		
Øystein Løvø	Oppvekst- og kultursjef		
Roger Egeli	Teknikk- og miljøsjef		
Hans Birger Visdal-Johnsen	Kommuneoverlege/Helsesjef		
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	VIKESÅ
Eigersund kommune	Postboks 580	4379	EGERSUND
Lund kommune	Moiveien 9	4460	MOI